

Vývoj polygrafie a perspektíva odvetvia v Čechách a na Slovensku

Prezentácia bude mať tri časti:

- 1. Polygrafia v číslach ŠÚ SR za roky 2009 - 2017**
- 2. Trendy v polygrafickom priemysle**
- 3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?**

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

- Využili sa oficiálne údaje ŠÚ SR v metodike EUROSTAT
- Údaje sú usporiadané v časovom rade 2009 - 2017
- ŠÚ SR sleduje len podniky nad 20 zamestnancov
- V prehľadoch za roky 2009 – 2017 máme rôzne počty štat. prvkov (35-46)
- Pre porovnanie sme vytvorili pomerové ukazovatele a vytvorili sme z nich časový rad, ktorý odráža trendy v daných segmentoch

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

EUROSTAT terminológia

NACE 1811 – Tlačené noviny, časopisy a periodiká, vychádzajúce **aspoň štyri razy** za týždeň (noviny)

NACE 1812 – Tlačené noviny, časopisy a periodiká vychádzajúce **menej než štyri razy** do týždňa, tlačené **knihy, brožúry a letáky, tlačené mapy, etikety**

NACE 1813+1814 – sadzba a služby spojené s prípravou TF (prepress), dokončovacie spracovanie (postpress)

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

Priemerná mesačná mzda

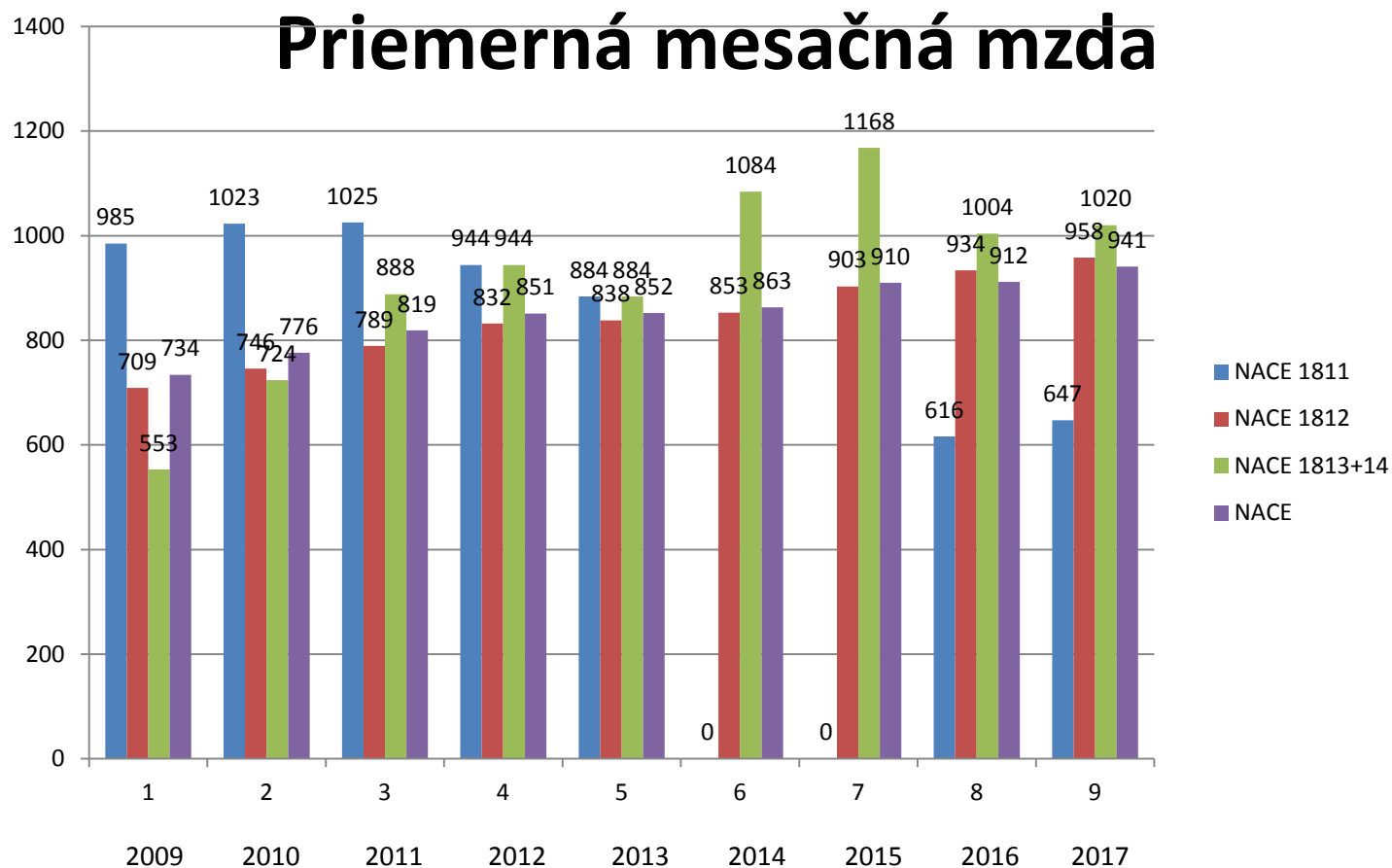
2009 / 2010 / 2011 / 2012 / 2013 / 2014 / 2015 / 2016 / 2017

			%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	MJ	2009	2010	10/09	2011	11/10	2012	12/11	2013	13/12	2014	14/13	2015	15/14	2016	16/15	2017	17/16
SPOLU	EUR	734	776	+5,7	819	+5,5	851	+3,9	852	+0,1	863	+1,3	910	+5,4	912	+0,2	941	+3,2
NACE 1811	EUR	985	1023	+3,8	1025	+0,2	944	-7,9	884	-6,3	1082	+22,4?	DÚ	x	DÚ	x	DÚ	x
NACE 1812	EUR	709	746	+5,2	789	+5,7	832	+5,4	838	+0,7	859	+2,5	903	+5,1	934	+0,2	958	+2,6
NACE 1813	EUR	553	724	+30,9	888	+22,6	944	+6,3	884	-10,6	1084*	+22,6?	1168*	+7,7	1004	-4,0	1020	+1,6
+1814																		

Poznámka: * 2014 a 2017 sú údaje za NACE 1811+1813 DÚ – dôverný údaj tri a menej respondentov

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

* 2014 a 2017 sú údaje za NACE 1811+1813

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

Produktivita práce z tržieb a z pridanej hodnoty 2009 / 2010 / 2011/ 2012 / 2013 / 2014 / 2015 / 2016 /2017

				%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
PP z tržieb	MJ	2009	2010	10/09	2011	11/10	2012	12/11	2013	13/12	2014	14/13	2015	15/14	2016	16/15	2017	17/16
SPOLU	EUR	64134	72141	+12,5	77537	+7,5	77108	-0,5	74934	-2,8	78370	+4,6	84103	+7,3	81311	-3,3	82552	+1,5
NACE 1811	EUR	91870	82992	-9,7	76482	-7,8	DÚ	-	DÚ	-	DÚ	-	DÚ	-	30152	x	37607	+24,7
NACE 1812	EUR	62695	72171	+15,1	79734	+10,5	81583	+2,03	80713	-1,1	85319	+5,7	92817	+8,7	85474	-8,9	86050	+0,7
NACE 1813(11) +1814(13)*	EUR	20518	44180	+115,3	39198	-11,3	53981	+37,7	44652	-17,3	62016	x(?)	68930	+11,1	89451	+29,8	84882	-5,2
				%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
PP z pr.hod.	MJ	2009	2010	10/09	2011	11/10	2012	12/11	2013	13/12	2014	14/13	2015	15/14	2016	16/15	2017	17/16
SPOLU	EUR	18028	19138	+6,1	20034	+4,7	20722	+3,4	19031	-8,2	20369	+7,0	23038	+13,1	22782	-1,2	23813	+4,5
NACE 1811	EUR	26557	23468	-11,6	20760	-11,5	DÚ	-	DÚ	-	22260	x	23219	+4,3	11707	-50,4?	17318	+47,2
NACE 1812	EUR	17275	19069	+10,4	20043	+5,1	20466	+2,1	19117	-6,6	20830	10,0	24436	+17,3	23675	-3,3	24253	+2,4
NACE 1813(11) +1814(13)*	EUR	10405	9528	-8,4	18162	+90,6	22043	+21,4	17493	-20,6	22603	x(?)	23219	+2,7	24652	+6,2	25016	+1,5

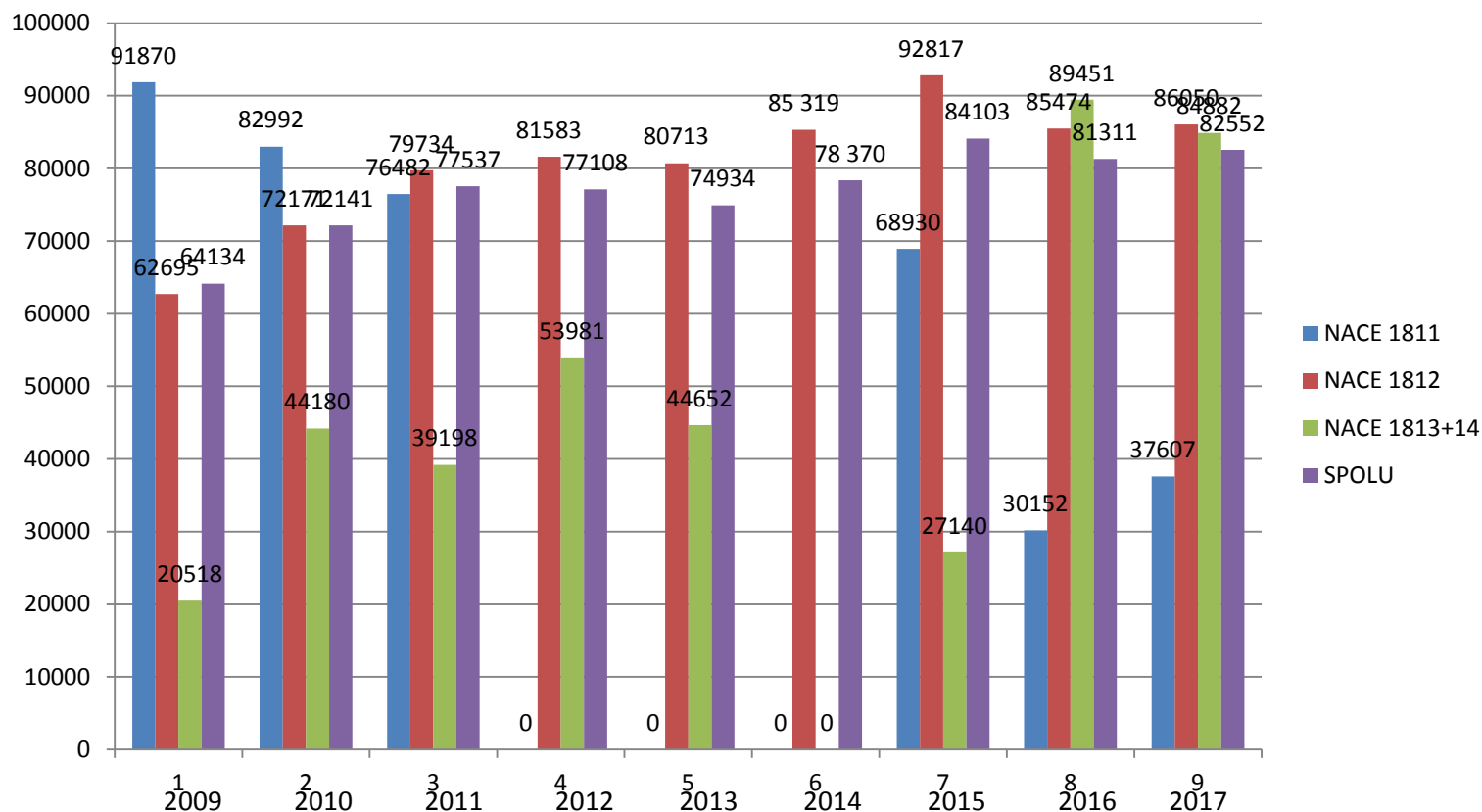
* 2014 a 2017 sú údaje za NACE 1811+1813

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

Produktivita práce z tržieb za vlastné výkony a tovar 2009 - 2017

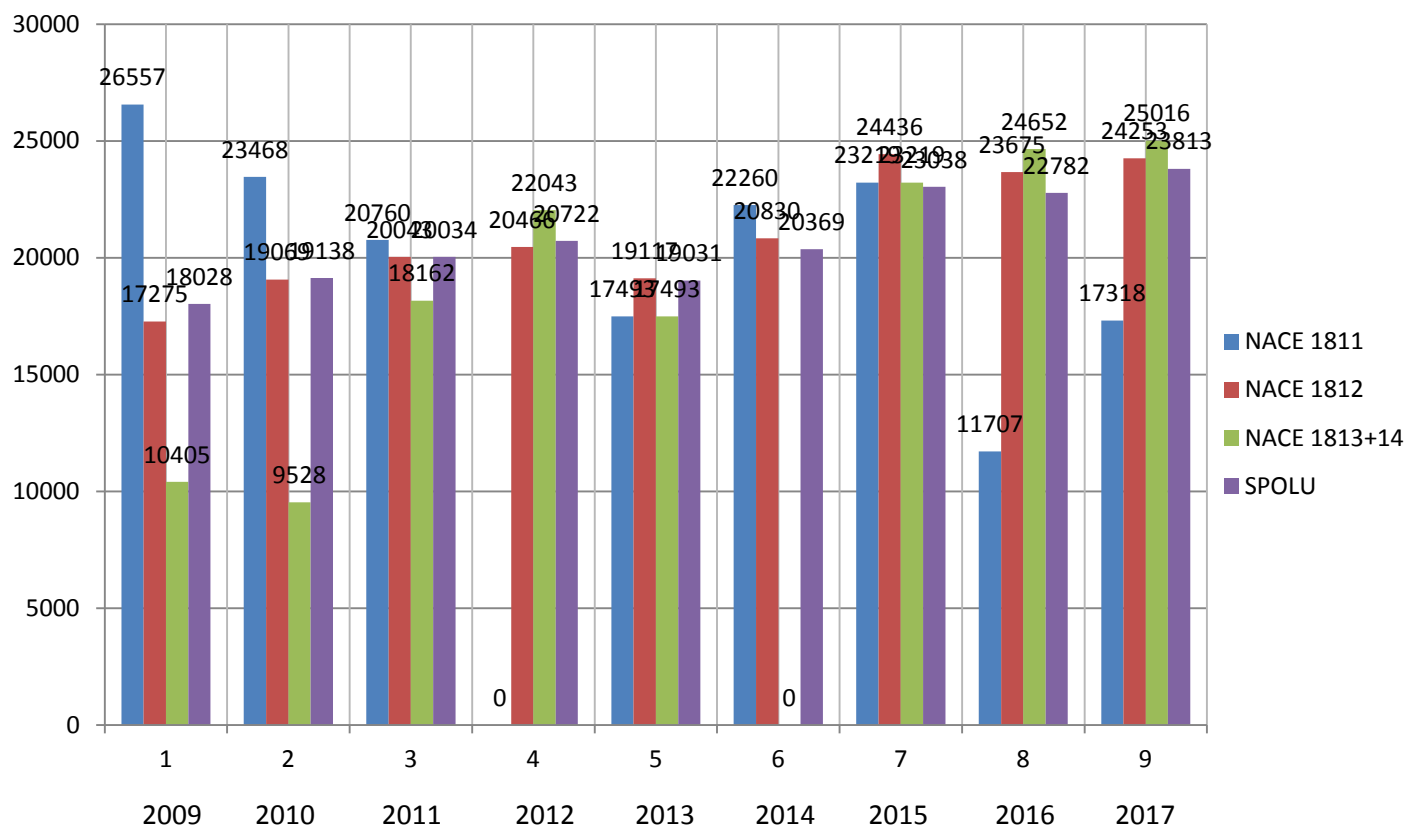

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

Produktivita práce z pridanej hodnoty 2009 - 2017

Vývoj polygrafie a perspektíva odvetvia v Čechách a na Slovensku

1. Polygrafia v číslach Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

Ziskovosť z vlastných tržieb

2009 / 2010 / 2011 / 2012 / 2013 / 2014 / 2015 / 2016/2017

	MJ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SPOLU	%	1,0	1,2↗	2,1↗	2,5↗	-0,2↘	-0,8↘	1,1↗	2,8↗	4,3↗
NACE 1811	%	4,0	0,3	-2,7	DÚ	DÚ	DÚ	DÚ	DÚ	DÚ
NACE 1812	%	0,4	2,6	2,6	2,7	0,4	-0,5	2,2↗	3,1↗	4,1↗
NACE 1813(11) + 1814(13)	%	-0,1	-12,8	4,6	0,5	-6,6	-4,9*	-3,3*	DÚ	12,0?

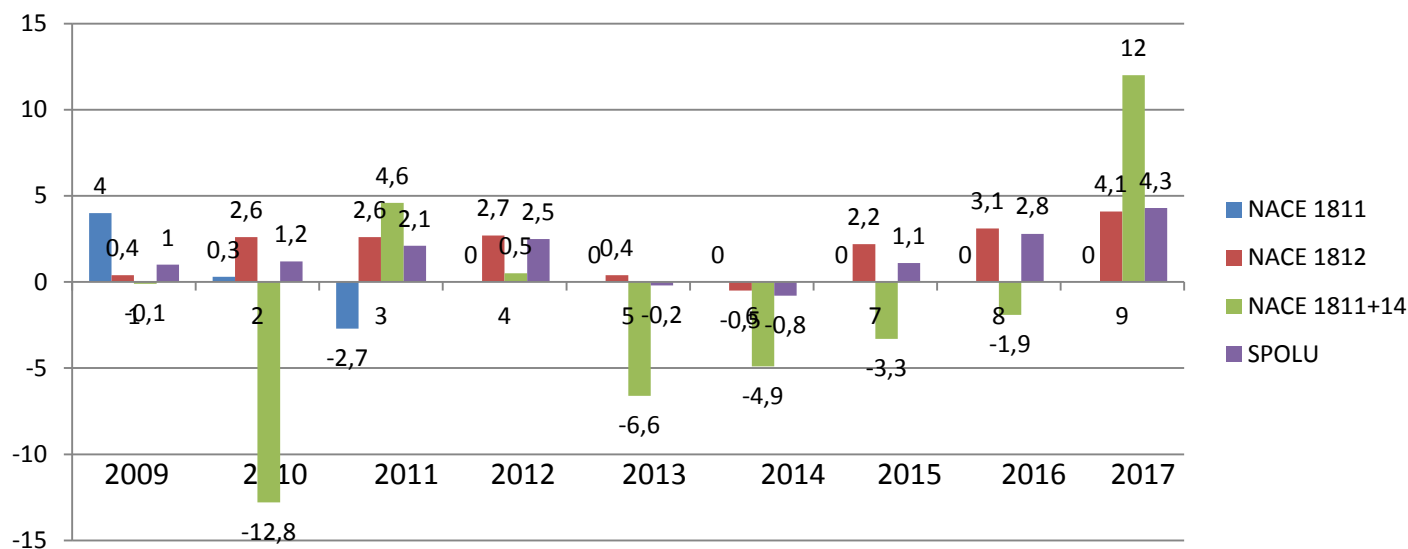
* 2014 a 2017 sú údaje za NACE 1811+1813

1. Polygrafia v číslech Štatistického úradu SR za roky 2009 - 2017

ZISKOVOSŤ z vlastných tržieb 2009 - 2017

2. Trendy v polygrafickom priemysle

Rok 2017 bol pre polygrafiu hodnotený ako pozitívny aj keď podnikanie je stále veľmi náročné.

- podnikateľské prostredie sa stále mení a vyvíja
- neustále je potrebné zefektívňovať výrobu a zlepšovať sa
- pretrváva tlak na ceny polygrafickej produkcie (znižovanie)
- polygrafický trh je závislý od vývozu, slovenský trh je malý
- knižná produkcia, aj v zložitých podmienkach, si udržala svoje postavenie na trhu
- prišlo k navýšeniu cien papiera a lepenky
- mení sa pohľad na digitálnu tlač, predovšetkým v malých tlačiarňach a stredných tlačiarňach (SME)
- legislatívny rámec podnikania je stále komplikovaný

2. Trendy v polygrafickom priemysle

Trendy OF Cold set

- znižovanie nákladov zákaziek (počtu tlačovín)
- zákazníci chcú mať malé skladové zásoby
- skracovanie prípravných časov tlačových strojov
- nové meracie a kontrolné systémy tlače
- zvyšovanie automatizácie tlačových procesov
- pripravenosť tlačových strojov na Industrie 4.0
- robotizácia pracovísk
- prenikanie digitálne tlače do „klasického OF“
- doplnkové služby: vkladanie, šitie, orezávanie, balenie a adresovanie

2. Trendy v polygrafickom priemysle

Trendy OF Heat set

- nárast počtu strán tlačových strojov 32 až 96
- rýchlosť tlače až do 70 000 obrátov / hodinu
- skracovanie prípravných časov tlačových strojov extrémne až do 5 minút
- pripravenosť tlačových strojov na Industrie 4.0
- integrované dokončujúce operácie: šitie drôtom, lepenie, orezávanie, stohovanie, 4. lom
- nové meracie a kontrolné systémy tlače
- zvyšovanie automatizácie tlačových procesov
- robotizácia pracovísk

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Stredné odborné školstvo

Čo priniesla zmena vzdelávania po 89-tom

- zánik „duálneho“ vzdelávania v systéme
- strata prepojenia školy s praxou – firmami
- zníženie nárokov na vzdelanie študentov
- zníženie nárokov na pedagógov

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

- Slovenské školstvo netrpí nedostatkom vízie (vládných aj mimovládnych materiálov na reformu školstva vzniklo nepreberné množstvo) vrátane zmien na poste ministra školstva (za 28 rokov 14!)
- Existuje vysoká dostupnosť vzdelávania, táto však nereaguje na potreby hospodárstva a zamestnávateľov

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Výsledok dotazníka ku stredným školám za Slovensko

	Úplne súhlasím	Skôr súhlasím	Neviem	Skôr nesúhlasím	Úplne nesúhlasím
Nízka previazanosť školy na prax	43,21%	44,44%	6,17%	6,17%	0,00%
Nedostatočné financovanie zo strany štátu	23,46%	40,74%	24,69%	11,11%	0,00%
Nedostatok kvalifikovaných pedagógov	18,52%	28,40%	19,75%	32,10%	1,23%
Zastaralé metódy výučby	34,57%	37,04%	12,35%	16,05%	0,00%
Poznatky nadobudnuté na strednej škole sú nepoužiteľné pre prax	17,28%	30,86%	12,35%	37,04%	2,47%

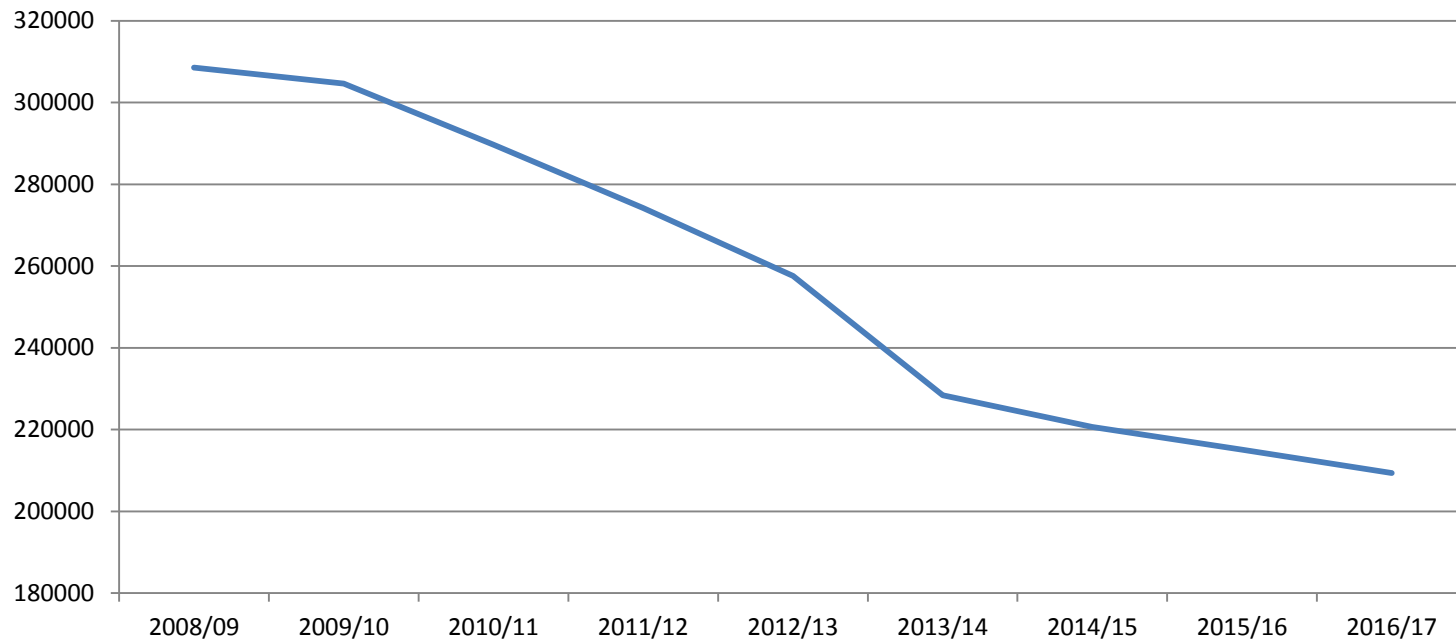
Zdroj: RÚZ 2018

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

**Počet študentov stredných škôl na Slovensku
2009 - 2017**

Zdroj: RÚZ 2018

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

- Za roky 2009 – 2017 nám klesol počet študentov na stredných školách **o tretinu!**

Stredné školy									
	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Počet študentov									
Gymnázia	101154	101154	95191	90419	85972	76711	74891	73757	72287
SOŠ	205030	201035	192194	180899	168646	148748	142799	138360	134154
Konzervatóriá	2361	2472	2329	2859	2985	2940	2956	2977	2975
SPOLU	308545	304661	289714	274177	257603	228399	220646	215094	209416

Zdroj: RÚZ 2018

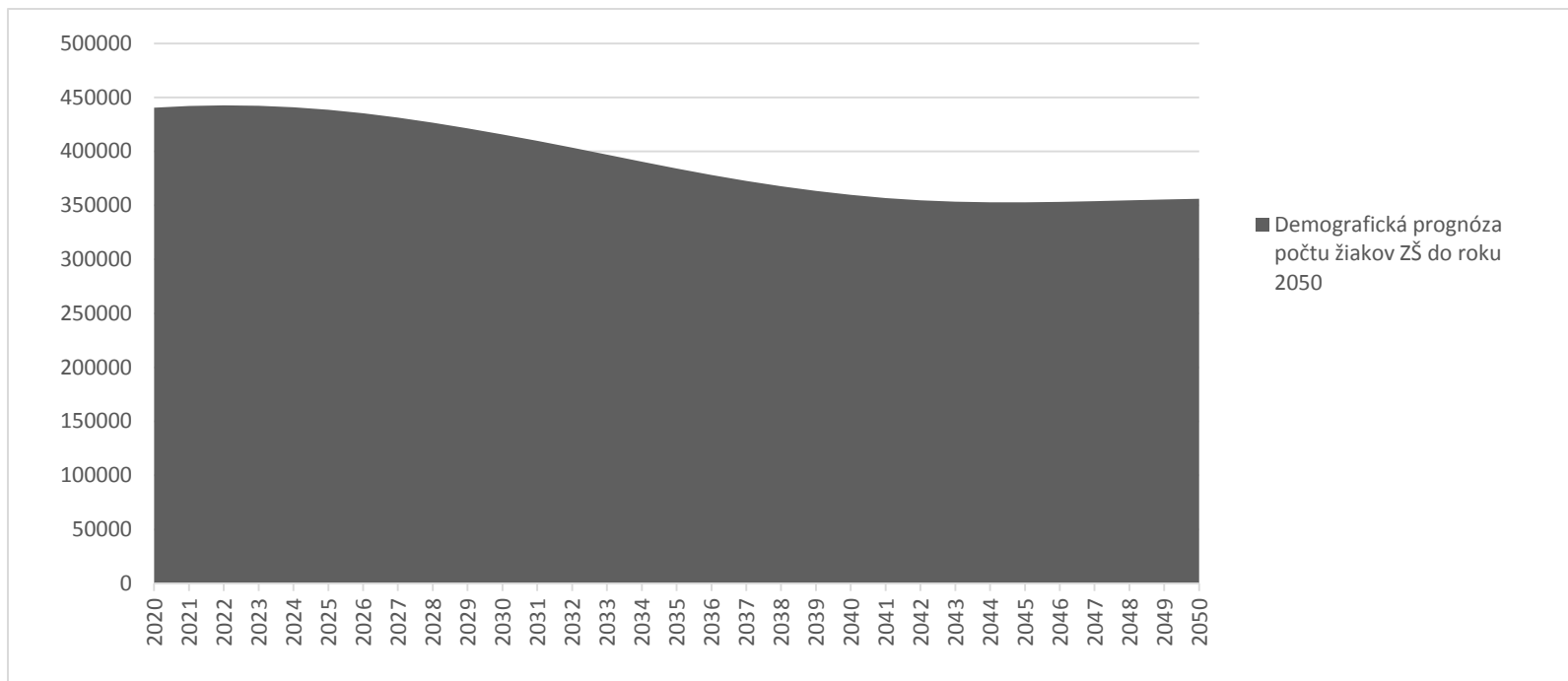

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Aká je perspektíva v demografii?

Odhad vývoja počtu žiakov na ZŠ v rokoch 2020 až 2050

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Počet žiakov pripravujúcich sa pre vydavateľsko-tlačiarenský komplex v súčasnom období na SOŠP

Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celkový počet žiakov	444	525	570	450	430	424	356	333	361	344	360
Z toho podnikoví žiaci	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Okrem SOŠP poskytuje vzdelávanie pre vydavateľsko-tlačiarenský priemysel ešte ďalších 30 škôl predovšetkým v odbore grafik digitálnych médií

Zdroj : Šíp: Stredná odborná škola polygrafická, Bratislava

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Požiadavky zamestnávateľov na pracovnú silu podľa krajov v najbližších

Povolanie	Príprava výroby 3431M polygrafia	Grafik 3446K grafik tlač. médií 3447K grafik dig. médií	Tlačiar 3457K operátor tlače	Knihár 3473H08 polygraf- knihár
	3 roky (rok)	3 roky (rok)	3 roky (rok)	3 roky (rok)
Banskobystric. kraj	85 (28)	35 (12)	90 (30)	105 (35)
Bratislavský kraj	190 (63)	210 (70)	325 (108)	305 (101)
Košický kraj	30 (10)	50 (16)	35 (11)	25 (8)
Nitriansky kraj	50 (16)	55 (18)	65 (21)	30 (10)
Prešovský kraj	55 (18)	50 (16)	80 (27)	55 (18)
Trenčiansky kraj	10 (3)	15 (5)	30 (10)	10 (3)
Trnavský kraj	35 (12)	15 (5)	55 (18)	35 (12)
Žilinský kraj	65 (22)	55 (18)	100 (33)	80 (27)
Celkový súčet	520 (173)	485 (162)	780 (160)	645 (215)

Zdroj: Dotazníkový prieskum

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Stav žiakov – realita za roky 2013 - 2017

Odbor	2013	2014	2015	2016	2017
Grafik digitálnych médií	2109	2172	2041	1972	1817
Grafik tlačových médií	148	121	110	138	152
Operátor tlače - tlačiar	68	83	86	109	123

- **žiadny knihár!**

- od 2018 nový odbor Operátor knihárskych technológií 3436 K

Zdroj :Školské výpočtové stredisko

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Aké sú východiská?

- propagácia odborov – povolání pre žiakov ZŠ a rodičov (výchovní poradcovia, zamestnávateelia, spoločnosť)
- kariérne poradenstvo DUAL POINTY v regiónoch
- zapojenie zamestnávateľov do systému DUÁLNEHO vzdelávania
- očakávania od novely zákona 61/2015 o OVP - stimuly

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Aby každý absolvent našiel uplatnenie

3. Hrozí nám kríza reprodukcie pracovnej sily?

Ďakujem za pozornosť!

Peter Blubla
Zväz polygrafie na Slovensku